

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 132.233 van 10 juni 2004
in de zaak A. 73.366/VII-15.250.**

In zake : Marc WAETERSCHOOT,
 die woonplaats kiest bij
 advocaat A. VAN BRABANT,
 kantoor houdende te BRUGGE,
 Gulden Vlieslaan 16

tegen :

het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering,
gevestigd te BRUSSEL,
Tervurenlaan 211.

D E R A A D V A N S T A T E, VIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Marc WAETERSCHOOT op 24 februari 1997 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van "de beslissing van de Commissie van Beroep, ingesteld bij de Dienst voor geneeskundige controle van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering, dd. 30 december 1996 houdende bevestiging van de beslissing van de Beperkte Kamer van het Comité van de Dienst voor geneeskundige controle van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering van 27 juni 1994 waarbij beslist werd de verzekeringsinstellingen te verbieden tegemoet te komen in de kosten voor geneeskundige verstrekkingen, welke zullen verleend worden door apotheker WAETERSCHOOT Marc over een periode van één jaar";

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Eerste Auditeur R. VANDER ELSTRAETEN;

Gelet op de beschikking van 5 januari 1999 die de neerlegging van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memorie van de verzoeker;

Gelet op de beschikking van 13 februari 2004 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 11 maart 2004;

Gehoord het verslag van Staatsraad R. STEVENS;

Gehoord de opmerkingen van advocaat D. LANNOO die, loco advocaat A. VAN BRABANT verschijnt voor de verzoeker, en van Adjunct-adviseur F. NASSEN, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het advies van Eerste Auditeur R. VANDER ELSTRAETEN;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Feiten

Overwegende dat de feitelijke gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. De verzoeker, apotheker, gespecialiseerd in de klinische biologie, baat een klinisch laboratorium uit te Antwerpen.

1.2. Voor de periode van september 1990 tot oktober 1990, worden aan de verzoeker door de Dienst voor de geneeskundige controle de volgende inbreuken op de regelgeving inzake ziekte- en invaliditeitsverzekering ten laste gelegd:

"I. Het aanrekenen van verstrekkingen inzake klinische biologie op basis van aanvraagformulieren waarop door middel van één doorlopende lijn een groep van meerdere verstrekkingen aangeduid wordt, zonder afzonderlijk aankruisen van de verstrekkingen zoals vereist in artikel 24 § 12 punt 4 NGV. (voorwaarde om te mogen aanrekenen).

Vaststelling

In de onderzochte periode werden er door 65 geneesheren aanvragen voor bloedanalyses opgesteld. Slechts bij 11 van die geneesheren worden er op hun aanvraagformulieren met doorlopende lijn verschillende testen aangeduid.

Bij sommige aanvraagformulieren worden steeds o.a. de 15 testen vermeld onder rubriek 'Lever- galwegen' met een doorlopende lijn aangeduid zonder dat er bepaalde test (of testen) wordt weggelaten (sic). Op het merendeel van de aanvraagformulieren van deze beide voorschrijvende geneesheren werden er gemiddeld 40-50 testen per aanvraagformulier aangeduid.

Tenlastelegging

867 aanvraagformulieren op basis waarvan 18.489 betwiste verstrekkingen aangerekend werden.

II. Het aanrekenen van verstrekkingen inzake klinische biologie op basis van aanvraagformulieren waarop door één aankruising meerdere analyses tegelijk aangevraagd worden.

Meer bepaald wordt op basis van een éénmalige aankruising 'Immunoelektroforese 6 AS' aangerekend 571852, 2x 571874 en 3x 571896, wat een inbreuk vormt op artikel 24 § 12 punt 4 (NGV) (voorwaarde om te mogen aanrekenen).

Tenlastelegging

165 aanvraagformulieren op basis waarvan 825 betwistbare verstrekkingen aangerekend werden

III. Het aanrekenen van verstrekkingen inzake klinische biologie op basis van aanvraagformulieren die niet beantwoorden aan de voorwaarden vermeld in art. 24 § 12 punt 1 en punt 4 NGV (voorwaarde om te mogen aanrekenen).

Tenlastelegging

1 aanvraagformulier op basis waarvan 32 betwistbare verstrekkingen aangerekend werden".

1.3. Met een beslissing van 27 juni 1994 legt de Beperkte kamer aan de verzekeringsinstellingen het verbod op tegemoet te komen in de kosten van de geneeskundige verstrekkingen welke door de verzoeker zullen verleend worden over een periode van één jaar.

Deze beslissing rust o.m. op volgende redengeving :

"(...)

De Beperkte Kamer acht de feiten die de heer WAETERSCHOOT worden ten laste gelegd onder I, II en III ten volle bewezen door de stukken van het dossier. Deze feiten worden derhalve weerhouden.

De weerhouden feiten maken een inbreuk uit op artikel 24 van de bijlage bij het Koninklijk Besluit van 14 september 1984 tot vaststelling van de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen inzake verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering.

De Beperkte Kamer overwegende

- dat het bedrag van de ten onrechte in rekening gebrachte prestaties niet gering is,
- het grote aantal niet conforme prestaties,
- dat de handelswijze van de heer WAETERSCHOOT van aard is de correcte werking van het stelsel van de geneeskundige verzorging en uitkeringen in het gedrang te brengen,
- dat betrokkene voorheen reeds tweemaal voor de Beperkte Kamer is verschenen,
- dat betrokkene nog steeds klaarblijkelijk lichtzinnig omspringt met de bepalingen van de nomenclatuur,

- dat de heer WAETERSCHOOT zich niet heeft aangeboden voor de Beperkte Kamer, acht een ernstige sanctiemaatregel aangewezen".

1.4. De verzoeker tekent op 19 augustus 1994 beroep aan tegen deze beslissing.

Op 30 december 1996 neemt de Commissie van beroep de bestreden beslissing, waarbij het beroep ongegrond wordt verklaard en de beslissing van de Beperkte kamer in al haar beschikkingen wordt bevestigd.

Die beslissing is als volgt gemotiveerd :

"In overweging nemend dat appellant vóór ieder debat, bij middel van memorie, ter zitting van de Commissie van Beroep een volledige set van aanvraagformulieren neerlegt die de oorspronkelijke en betwiste aanvraagformulieren moeten vervangen, aangepast aan het bepaalde bij artikel 24 § 12 van de bijlagen bij het Koninklijk besluit van 14 september 1984 tot vaststelling van de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen inzake de verplichte Ziekte- en Invaliditeitsverzekering, door appellant als conformstelling aangeduid;

- dat appellant hieruit meent te kunnen afleiden dat hem geen inbreuken kunnen ten laste gelegd worden;

Overwegende dat de Commissie van Beroep enkel de oorspronkelijke vaststellingen in aanmerking kan nemen bij de beoordeling van de inbreuken ten laste gelegd aan de in overtreding bevonden verstrekker van geneeskundige verzorging;

Overwegende dat appellant, in zijn akte van beroep in subsidiaire orde als eerste middel de bevoegdheidsoverschrijding door de Koning aanvoert bij het nemen van artikel 24 § 12 van het Koninklijk besluit van 14 september 1984 tot vaststelling van de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen inzake de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering;

- dat appellant als tweede onderdeel de schending van de hogere rechtsnormen en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur stelt, met als onderdelen de schending van het proportionaliteitsbeginsel, de schending van de wet en tot slot de machtsafwending;

Overwegende dat de Commissie van Beroep ten aanzien van de middelen door appellant aangevoerd in subsidiaire orde, oordeelt, dat zowel de discussie over de bevoegdheidsoverschrijding door de Koning, waar Hij de voorwaarden oplegt waaronder de verzekering voor geneeskundige verzorging tegemoet komt in de kostprijs van de verstrekkingen van klinische biologie, meer speciaal de bepalingen van artikel 24 van het nomenclatuur K.B., wat de niet-toepasbaarheid van artikel 24 § 12, voornoemd, met zich brengt in toepassing van artikel 159 van de Grondwet, als de discussie omtrent de schending van een hogere rechtsnorm en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur o.a. door de beweerde schending van het proportionaliteitsbeginsel, evenals de beweerde schending van de wet, alsmede de beweerde machtsafwending, in casu niet opportuun is;

Overwegende dat de Commissie van Beroep bij de Dienst voor Geneeskundige Controle van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering is ingesteld om de beroepen te behandelen tegen de beslissingen van de Beperkte Kamer;

- dat de (saisine) bevoegdheid van de Commissie van Beroep zich enkel uitstrekt tot de controle van de conformiteit van de beschikkingen van de

Beperkte Kamer aan de geldende wettelijke en reglementaire bepalingen inzake de geneeskundige controle;

- dat vóór de Commissie van Beroep geen debat gevoerd wordt over de rechtsgeldigheid van de toepasselijke Koninklijke besluiten en de daaruit voortvloeiende reglementaire bepalingen;

Overwegende, ten slotte, dat de Commissie van Beroep geen debat kan voeren met de partijen, noch over de interpretaties van de reglementaire bepalingen, noch over de omschrijvingen die kunnen gegeven worden aan de desbetreffende bepalingen;

Overwegende dat de door appellant aangevoerde middelen als zodanig niet in overweging kunnen genomen worden;

Overwegende dat appellant ten aanzien van de tenlasteleggingen I en II de argumenten aanvoert die reeds voor de Beperkte Kamer werden ingeroepen, benevens de schending van het redelijkheids- en zorgvuldigheidsbeginsel, de interpretatie van de tekst, in hoofddeorde het ontbreken van enige inbreuk in zijn hoofdte aanvoert, terwijl hij zich voor zover als mogelijk beroept op verzachtende omstandigheden en zijn goede trouw;

Overwegende dat de Beperkte Kamer, bij het bepalen van de sanctie, in ruime mate heeft rekening gehouden met alle door appellant aangebrachte elementen;

Overwegende dat de Commissie van Beroep oordeelt dat appellant zich niet kan voorstellen als een apotheker-klinisch bioloog zonder enige ervaring die zich na jaren ervaring heeft laten opsorpen in een systeem dat hem onbekend was;

Overwegende dat de Commissie van Beroep de overwegingen van de Beperkte Kamer tot de hare maakt";

2. Gegrontheid van het beroep

2.1.1. Overwegende dat de verzoeker in het eerste onderdeel van zijn vijfde middel de schending aanvoert van artikel 159 van de Grondwet,

"Doordat de bestreden beslissing van de Commissie van Beroep de door verzoekende partij aangevoerde middelen afgeleid uit de onwettigheid van artikel 24 § 12 Nomenclatuur K.B. wegens (1) bevoegdheidsoverschrijding, (2) schending van het K.B. n° 78 van 10 november 1967 en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, meer bepaald het proportionaliteitsbeginsel, en (3) machtsafwending, op grond van de volgende overwegingen niet in overweging neemt :

'... Overwegende dat de Commissie van Beroep ten aanzien van de middelen door appellant aangevoerd in subsidiaire orde oordeelt, dat zowel de discussie over de bevoegdheidsoverschrijding door de Koning, waar Hij de voorwaarden oplegt waaronder de verzekering voor geneeskundige verzorging tegemoet komt in de kostprijs van de verstrekkingen van klinische biologie, meer speciaal de bepalingen van artikel 24 van het Nomenclatuur KB, wat de niet-toepasbaarheid van artikel 24 § 12, voornoemd, met zich brengt in toepassing van artikel 159 van de Grondwet, als de discussie omtrent de schending van een hogere rechtsnorm en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur o.a. door de beweerde schending van het proportionaliteitsbeginsel, evenals de beweerde schending van de wet alsmede de beweerde machtsafwending, in casu niet opportuun is;

Overwegende dat de Commissie van Beroep bij de Dienst voor geneeskundige controle van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering is ingesteld om beroepen te behandelen tegen de beslissingen van de Beperkte Kamer’;

- dat de (saisine) bevoegdheid van de Commissie van Beroep zich enkel uitstrekt tot de controle van de conformiteit van de beschikkingen van de Beperkte Kamer aan de geldende wettelijke en reglementaire bepalingen inzake de geneeskundige controle;
 - dat vóór de Commissie van Beroep geen debat gevoerd wordt over de rechtsgeldigheid van de toepasselijke Koninklijke Besluiten en de daaruit voortvloeiende reglementaire bepalingen;
- (...)

Overwegende dat de door appellant aangevoerde middelen als zodanig niet in overweging kunnen genomen worden ...’.

Terwijl, eerste onderdeel, overeenkomstig artikel 159 van der Grondwet ieder met eigenlijke rechtspraak belast orgaan kan en moet nagaan of de besluiten en verordeningen waarop een vordering, verweer of exceptie is gegrond, met de wet overeenstemmen;

Zodat de bestreden beslissing door de aangevoerde middelen niet in overweging te hebben genomen, niet naar recht is verantwoord”;

2.1.2. Overwegende dat de verwerende partij hierop in haar memorie van antwoord in essentie repliceert :

- dat de betreffende middelen niet ter sprake gekomen zijn voor de Beperkte kamer zodat de Commissie van beroep erover ook geen debat meer kon en mocht voeren,
- dat noch de Ziekte- en invaliditeitsverzekeringswet, noch de algemene beginselen van het administratief recht voor de Commissie van beroep een zogenaamd evocatierecht voorzien,
- dat zelfs al zou het evocatierecht wel voorzien zijn, dan nog kon de Commissie van beroep niet ingaan op de middelen vermits evocatie impliceert dat een hoger rechtscollege zich in de plaats stelt van een lager rechtscollege,
- dat de Beperkte kamer geen administratief rechtscollege is en enkel kan beschouwd worden als een emanatie van het Comité van de Dienst voor geneeskundige controle van het RIZIV,
- dat de devolutieve kracht van het hoger beroep en het recht om de zaak aan zich te trekken, zoals voorzien in artikel 1068 van het Gerechtelijk Wetboek, in deze zaak niet gold voor de Commissie van beroep;

2.1.3. Overwegende dat de verzoekende partij daarop weder antwoordt :

- dat uit geen enkele wettekst volgt dat de Commissie van beroep op enigerlei wijze zou beperkt zijn in haar onderzoeks- en beoordelingsbevoegdheid en dat zij bepaalde middelen niet zou mogen onderzoeken,
- dat de Commissie van beroep in elk geval dient na te gaan of de besluiten en verordeningen, waarop een vordering, verweer of exceptie gegrond is, met de wet overeenstemmen,
- dat het al dan niet recht tot evocatie door de Commissie van beroep niet relevant is, vermits de Beperkte kamer door haar beslissing van 27 juni 1994 haar rechtsmacht volledig had uitgeput,
- dat door het hoger beroep de zaak in haar geheel en in al haar onderdelen voor beoordeling aan de Commissie van beroep werd voorgelegd;

2.2. Overwegende dat het middelonderdeel gegrond is om de volgende redenen :

2.2.1. De aan de verzoeker opgelegde sanctie is gesteund op de overtreding van het bepaalde in artikel 24, § 12, punten 1 en 4, van de bijlage bij het koninklijk besluit van 14 september 1984 tot vaststelling van de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen inzake verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering.

2.2.2. In zijn beroepsakte heeft de verzoeker meerdere excepties van onwettigheid van de genoemde nomenclatuurbepaling opgeworpen.

Hij liet gelden dat artikel 24, § 12, punt 4 van de bijlage genomen was met, ten eerste, bevoegdheidsoverschrijding, ten tweede, schending van een hogere rechtsnorm, nl. het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de geneeskunst, de verpleegkunde, de paramedische beroepen en de geneeskundige commissies en van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, meer bepaald van het proportionaliteitsbeginsel, en ten derde, machtsafwending.

2.2.3. Blijkens de motivering van de bestreden beslissing, was de Commissie van beroep van oordeel :

- dat een onderzoek van die middelen ontwikkeld in het beroepsschrift, "in casu niet opportuun is";

- dat voor haar "geen debat gevoerd wordt over de rechtsgeldigheid van de toepasselijke koninklijke besluiten en de daaruit voortvloeiende reglementaire bepalingen", en,
- dat zij "geen debat kan voeren met de partijen, noch over de interpretaties van de reglementaire bepalingen, noch over de omschrijvingen die kunnen gegeven worden aan de desbetreffende bepalingen".

De Commissie besluit hieruit "dat de door appellant (hier : de verzoeker) aangevoerde middelen als zodanig niet in overweging kunnen genomen worden".

2.2.4. Artikel 159 van de Grondwet bepaalt dat de hoven en rechtbanken de algemene, provinciale en plaatselijke besluiten en verordeningen alleen toepassen in zover zij met de wetten overeenstemmen.

Deze bepaling impliceert dat elk met eigenlijke rechtspraak belast orgaan -zoals ten deze de Commissie van beroep- de macht en de plicht heeft de wettigheid te toetsen van de besluiten welke het toepast.

Nu voor de Commissie door de verzoeker expliciet werd aangevoerd dat de op hem toegepaste nomenclaturebepalingen uit diverse oogpunten onwettig zijn, moest dit administratief rechtscollege wel degelijk de wettigheid van die bepalingen toetsen, en antwoorden op de in dit verband door de verzoeker aangehaalde argumenten.

2.2.5. Vermits de bedoelde grondwetsbepaling alleen toepasselijk is op rechtsprekende organen, en dus niet op organen van het actief bestuur, zoals de Beperkte kamer, moest en kon in rechte de verzoeker die bepaling aldaar niet inroepen, en kan de verwerende partij geen argument putten uit het feit dat die middelen niet ter sprake zijn gekomen voor de Beperkte kamer.

Vermits die middelen alleen voor de Commissie van beroep konden worden ingeroepen, en de bestreden beslissing steunt op de door de verzoeker bekritiseerde nomenclaturebepalingen, vastgesteld bij koninklijk besluit, moest de Commissie om de hierboven vermelde redenen die middelen beantwoorden, ongeacht eender welk evocatierecht, en ongeacht de devolutive werking van het hoger beroep.

De desbetreffende argumentatie van de verwerende partij gaat dus niet op.

2.2.6. Er dient bijgevolg besloten te worden dat de bestreden beslissing genomen is met schending van de door de verzoeker ingeroepen grondwetsbepaling;

3. Noodzaak om andere middelen te onderzoeken

3.1.1. Overwegende dat het auditoraatsverslag beperkt is tot het gegrond bevinden van het ook hierboven gegrond bevonden middelonderdeel "aangezien dit onderdeel de oplossing van het geding mogelijk maakt";

3.1.2. Overwegende dat de verzoeker in zijn laatste memorie opmerkt dat in de mate dat zijn eerste middel en/of derde middel gegrond worden bevonden, "dit tot een gunstiger rechtstoestand aanleiding geeft"; dat hij meent dat "in de mate dat zijn derde middel gegrond wordt bevonden, dit leidt tot een definitieve beslechting van de procedure in zijn voordeel"; dat hij dit als volgt argumenteert :

"Verzoekende partij had een set volledig conform gemaakte aanvraagformulieren, onder alle voorbehoud, neergelegd, zodat zij meende dat haar -hoe dan ook- geen inbreuk meer kon verweten worden. De Commissie van Beroep verwierp -onterecht volgens verzoekende partij- dit argument.

Overeenkomstig artikel 15 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State gedragen de administratieve rechtscolleges waarnaar de Raad van State de zaak na een arrest van nietigverklaring verwijst zich naar dit arrest ten aanzien van het daarin beslecht rechtspunt.

Verzoekende partij meent dat de al dan niet gegrondheid van dit middel onderzocht dient te worden en volhardt integraal in dit middel";

Overwegende dat het eerste middel is afgeleid uit de schending van het vereiste van de redelijke termijn; dat de verzoeker dienaangaande in zijn laatste memorie schrijft :

"Omtrent haar eerste middel wordt verzoekende partij in haar argumentatie bijgetreden in enige recente beslissingen -in gelijkaardige zaken- van de Raad van State waarbij het middel afgeleid uit de schending van artikel 6 E.V.R.M. (redelijke termijn) gegrond werd bevonden (zie R.v.St., 29 juli 1997, n° 67.605, J.T., 1998, 123).

Voor verzoekende partij is het onduidelijk of in geval van gegrondheid van dit middel er verwijzing naar een anders samengestelde Commissie van Beroep dient plaats te vinden of niet (cfr. R.v.St., 16 maart 1990, n° 34.370 waar geen verwijzing plaats vond).

In geval er geen verwijzing plaatsvindt na vernietiging van de tussengekomen beslissing wegens schending van artikel 6 E.V.R.M. meer bepaald wegens overschrijding van de redelijke termijn, bevindt verzoekende partij

zich in een rechtstoestand alsof er nooit enige procedure, minstens nooit enige negatieve uitspraak werd gewezen lastens haar en bevindt de procedure zich op een eindpunt.

In geval er wel verwijzing plaatsvindt na vernietiging van de tussengekomen beslissing wegens schending van artikel 6. E.V.R.M. meer bepaald wegens overschrijding van de redelijke termijn, bevindt verzoekende partij zich in een rechtstoestand waarbij de ten laste gelegde feiten, in de mate dat - voor zover de Commissie van Beroep zich nog bevoegd acht - na onderzoek zou blijken dat deze feiten inbreuken vormen op de wets- of verordeningbepalingen inzake verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering - quod non - (minstens) niet meer de oplegging van een straf verantwoorden als bedoeld in artikel 90 Z.I.V - Wet (art. 156 Z.I.V. - Wet 1994. cfr. artikel 79 § 1, 9° Z.I.V.- Wet - art. 141 § 1 9° Z.I.V. - Wet 1994).

Verzoekende partij meent dat de al dan niet gegrondheid van dit middel onderzocht dient te worden en volhardt integraal in dit middel";

3.2.1. Overwegende dat artikel 24, tweede lid, van de Raad van State-wet, zoals ingevoegd bij de wet van 17 oktober 1990 en gewijzigd bij de wet van 4 augustus 1996 bepaalt :

"In voorkomend geval kan het verslag zich beperken tot het middel van niet-ontvankelijkheid of tot het middel ten gronde dat de oplossing van het geschil mogelijk maakt. In dat geval doet de afdeling administratie bij wege van arrest uitspraak over de conclusies van het verslag";

3.2.2. Overwegende dat de vraag rijst of, gelet op die wetsbepaling, kan ingegaan worden op de vraag van een verzoeker om, naast het middel waartoe het auditoraatsverslag is beperkt, ook middelen te onderzoeken die, indien ze gegrond worden bevonden, voor hem een gunstiger effect hebben;

3.2.3. Overwegende dat uit een analyse van de voorbereidende werken van de betrokken wetten van 17 oktober 1990 en 4 augustus 1996 het volgende blijkt :

3.2.3.1. De invoeging van het tweede lid van artikel 24 van de Raad van State-wet, was het gevolg van een amendement dat als volgt werd verantwoord :

"De achterstand is wat de Franstalige zaken betreft voor kamers en auditoraat nagenoeg ingehaald. Men heeft de door de auditeur-generaal gegeven richtlijn toegepast, het onderzoek tot de exceptie van niet-ontvankelijkheid of tot het middel te beperken waardoor de zaak kan worden opgelost : het is overbodig, de talrijke middelen van een beroep te onderzoeken, wanneer een daarvan tot nietigverklaring leidt. De praktijk heeft het nut ervan aangetoond. Het is dan ook verantwoord de regel in de wet op te nemen, zodat de achterstand in de afdeling administratie snel verdwijnt,

hetgeen met het ontwerp beoogd wordt. Het Europese Hof voor de rechten van de mens heeft in een recente uitspraak erop gewezen, dat een termijn van vier jaar om tot een vonnis van een Franse administratieve rechtbank te komen, onredelijk is en tot aansprakelijkheid van de Staat leidt.

De auteur van het amendement geeft aan dat hij verkiest dat de handelwijze die sedert de circulaire van mei 1989 van de auditeur-generaal ook door de Nederlandstalige kamers gevolgd wordt, door de wet zelf zou opgelegd worden";

De betrokken minister was het met de strekking van het amendement eens, en stelde de tekst voor die uiteindelijk de eerste zin van het tweede lid van artikel 24 zou worden.

Hij verklaarde bovendien dat met de termen "in voorkomend geval", "helemaal niet bedoeld wordt dat de toepassing van de regel facultatief zou zijn, maar wel dat als blijkt dat een middel van onontvankelijkheid of een gegrond annulatiemiddel voorhanden is, enkel dat middel onderzocht wordt". (Gedr. St., Senaat, 1989-1990, 984-2, commissieverslag, 15-16).

Hieruit dient te worden afgeleid dat de wetswijziging beoogde de auditeur-verslaggever minstens toe te laten, zijn verslag te beperken tot het onderzoek van, eender welk, annulatiemiddel dat gegrond is, en het geschil oplost, dit wil zeggen, dat leidt tot de vernietiging van de bestreden akte, of het bestreden onderdeel ervan, of, zoals in casu, tot de vernietiging van de door de verzoeker bestreden beslissing van een administratief rechtscollege (of het bestreden onderdeel ervan).

3.2.3.2. De wetswijziging van 4 augustus 1996, die de tweede zin aan het tweede lid van artikel 24 van de Raad van State-wet toevoegt, heeft betrekking op de vraag hoe deze bepaling naar de Raad van State sensu stricto, de kamers, toe werkt.

De memorie van antwoord verantwoordt deze toevoeging als volgt :

"De Raad van State hanteert vaak het begrip ruimste vernietiging bij het onderzoek van de middelen die tot een nietigverklaring kunnen leiden.

Het komt vaak voor dat, wanneer de auditeur zich met toepassing van artikel 24 van de gecoördineerde wetten beperkt tot het onderzoek van de ontvankelijkheid of van één enkel middel dat volgens hem de oplossing van het geschil mogelijk maakt, de Staatsraad-verslaggever de auditeur bij beschikking vraagt om de andere middelen te onderzoeken, waarbij hij deze rechtspraak aanvoert.

Die praktijk is in strijd met de doelstelling die de wetgever voor ogen had toen hij deze bepaling goedkeurde en welke er duidelijk in bestond om 'een aantal maatregelen in te voeren die er moeten toe bijdragen de achterstand bij de Raad van State weg te werken'. (Gedr. St., Senaat, 1989-1990, nr. 984-2, blz. 2).

De ontworpen bepaling verplicht de afdeling administratie om uitspraak te doen bij wege van arrest, wat inhoudt dat elk van de partijen, en in het bijzonder de verzoekende partij, zich kan uitspreken over de keuze van de auditeur".
(Gedr. St., Senaat, 1995-1996, 321-1, 8).

In de commissie verklaarde de minister dienaangaande dat "de vaste rechtspraak van de (staatsraad-)verslaggevers (erin) bestond de auditeurs stelselmatig te verplichten toch op zoek te gaan naar het ruimste middel". Hij vervolgde :

"Daarom moet worden bepaald dat de kamer zelf een besluit neemt over dat grondig onderzoek. Alleen bij de heropening van het debat zal de auditeur zich over de andere middelen moeten uitspreken. Dat zal de hierboven genoemde misbruiken beperken.

Op die manier heeft men een einde willen maken aan het begrip 'zoeken naar het verst reikend middel' dat in de rechtspraak geldt. Dat bleek des te meer nodig omdat dit zoeken vaak regelrecht ingaat tegen het belang van de verzoekende partij".
(Gedr. St., Senaat, 1995-1996, 321-6, 14).

Hieruit dient te worden besloten dat de desbetreffende bepaling beoogt te vermijden dat de staatsraad-verslaggevers, zonder meer, de auditeurs ermee belasten alle middelen te onderzoeken en steeds op zoek te gaan naar "het ruimste middel".

Maar, die bepaling laat ook duidelijk toe dat de voltallige kamer, op vraag van de verzoekende partij, met een tussenarrest waarin het door de auditeur onderzochte middel wordt onderzocht en tevens de debatten worden heropend, het auditoraat kan belasten met het onderzoek van de door de verzoeker aangewezen middelen, wanneer die inderdaad tot een ruimere vernietiging aanleiding kunnen geven.

Daarbij dient ook bedacht te worden dat een verzoeker niet lichtzinnig een onderzoek van andere middelen zal vragen, dit gelet op het bijkomende tijdsverloop dat daarmee noodzakelijkerwijs gepaard gaat. Daardoor wordt de vernietiging die hij reeds kon bekomen, voor min of meer geruime tijd, uitgesteld. Dit sluit het door de auteurs van de wetswijziging blijkbaar zo gevreesde misbruik, ook van die kant uit;

3.2.4. Overwegende dat de verzoeker in zijn laatste memorie, op gemotiveerde wijze, vraagt het eerste en het derde middel te onderzoeken; dat hij met zijn hoger weergegeven betoog argumenteert dat die middelen desgevallend, indien ze gegrond bevonden worden, voor hem tot een ruimere vernietiging

zouden kunnen leiden, in die zin dat het administratief rechtscollege waarnaar de zaak dient te worden verwezen, bij het gegrond bevinden van die middelen niet anders kan dan de hem opgelegde sanctie ongedaan maken; dat hij bovendien argumenteert dat zelfs de sanctie zou kunnen vervallen zonder een dergelijke verwijzing indien het middel betreffende de redelijke termijn gegrond wordt bevonden door de Raad van State;

Overwegende, met betrekking tot het eerste middel, dat, na vernietiging op grond van de overschrijding van de redelijke termijn, het rechtscollege waarnaar de zaak wordt verwezen op straffe van rechtsweigeren opnieuw een uitspraak moet doen over het beroep; dat dit college alsdan, bij het nemen van de nieuwe beslissing, de te lange duur van de procedure moet betrekken bij de beoordeling van de bewijsvoering en bij het onderzoek naar het respecteren van de rechten van de verdediging, en desgevallend bij het bepalen van de sanctie (naar analogie : Cass., 28 januari 2004 en Cass., 4 februari 2004);

Overwegende dat de verzoeker aanvoert dat het gegrond bevinden van zijn derde middel leidt tot een definitieve beslechting van het geschil in zijn voordeel; dat, indien hij daarin gelijk heeft, ook dit middel tot een ruimere vernietiging leidt;

Overwegende dat het bijgevolg noodzakelijk is dat het door de Auditeur-generaal aangewezen lid van het auditoraat die middelen onderzoekt,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De debatten worden heropend.

Artikel 2.

Het door de Auditeur-generaal aangewezen lid van het auditoraat wordt belast met het onderzoek van het eerste en het derde middel.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op
tien juni tweeduizend en vier, door de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

Mevr.	M.-R. BRACKE,	kamervoorzitter,
de HH.	R. STEVENS,	staatsraad,
	E. BREWAEYS,	staatsraad,
Mevr.	A. WIJNANTS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. WIJNANTS.

M.-R. BRACKE.